

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid Welzijn en Sport
t.a.v. mevr. H. Post
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum Utrecht, 15 juni 2017
ons kenmerk 2017-42
voor informatie Heleen Post 06-13695726 h.post@patientenfederatie.nl
onderwerp **AO Zwangerschap en Geboorte 22 juni**

Geachte leden van de commissie,

Op 22 juni spreekt u over de voortgang in het experiment integrale bekostiging in de geboortezorg. Patiëntenfederatie Nederland en het Proefprocessenfonds Clara Wichmann vinden dat een zwangere altijd moet kunnen kiezen voor een zorgverlener die ze wil. De manier waarop de zorg betaald wordt mag daarin geen belemmering zijn. Het ontbreekt aan garanties dat de integrale geboortezorg deze belangrijke keuzevrijheid van zwangere vrouwen zal waarborgen. Ook ontbreekt het aan goede, vindbare en onafhankelijke informatie over de mogelijkheden in de geboortezorg. Die is nodig zodat zwangeren daadwerkelijk en bewust kunnen kiezen. In deze brief vragen we uw aandacht voor 3 verbeterpunten.

1. Monitor en garandeer keuzevrijheid van zwangeren

Sinds 1 januari 2017 is het voor zorgverleners in de geboortezorg mogelijk om te experimenteren met integrale bekostiging. Deelname aan het experiment vraagt om ingrijpende organisatorische reorganisaties die resulteren in nieuwe toekomstbestendige entiteiten; geboortezorgorganisaties. Patiëntenfederatie Nederland en het Proefprocessenfonds Clara Wichmann vinden dat er geen onomkeerbare reorganisaties in de geboortezorg mogen plaatsvinden voordat bewezen is dat integrale bekostiging:

1. leidt tot betere samenwerking en passende, goede zorg voor zwangeren;
2. en de keuzevrijheid van zwangeren niet inperkt.

*'Ik moest wisselen omdat mijn verloskundige niet met het ziekenhuis mocht samenwerken. Ongelofelijk onhandig.'*¹

De Minister geeft in haar plannen voor integrale bekostiging onvoldoende garanties voor maximale keuzevrijheid voor zwangeren. Het is daarom belangrijk dat de experimenten zorgvuldig gemonitord worden. Het RIVM en de NZa hebben opdracht gekregen om keuzevrijheid van zwangeren in dit experiment te monitoren. Het experiment met integrale bekostiging loopt inmiddels al een half jaar. Het RIVM en de NZa zijn nog steeds niet concreet gestart met het monitoren van de keuzevrijheid.

>Wilt u de minister vragen om op korte termijn duidelijkheid te geven over de wijze waarop de keuzevrijheid van zwangeren in de experimenten concreet wordt gemonitord.

2. Biedt objectieve informatie over keuzemogelijkheden in de geboortezorg

Uit onze peiling² onder 375 zwangeren en jonge moeders naar ervaringen in de geboortezorg blijkt dat ze informatie missen om passende zorgverleners te kiezen. Van deze vrouwen wil 90% graag weten hoe de verloskundige samenwerkt met de het ziekenhuis en de kraamzorg.

¹ Citaat van een respondent in Peiling Ervaringen Geboortezorg, Patiëntenfederatie Nederland, september 20

² <https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/kiezen-in-de-geboortezorg-wordt-lastig>

*'Ik had graag meer voorlichting gewild over de mogelijke keuzes en praktijken bij mij in de buurt.'*³

De minister heeft onlangs een filmpje⁴ gemaakt om zwangeren bewust te maken dat er zorg wordt geboden vanuit geboortezorgorganisaties. Uit het filmpje blijkt niet duidelijk dat er sprake is van een experimenteerfase. Het filmpje geeft onvoldoende informatie over wat er met integrale bekostiging verandert en waarin deze zorg verschilt van reguliere geboortezorg. Het filmpje benoemt niet dat je als zwangere altijd kunt kiezen voor zorgverleners buiten een geboortezorgorganisatie. Het filmpje eindigt met een oproep aan zwangeren om zich te verdiepen in hoe de geboortezorg in haar regio georganiseerd is. Dergelijke informatie is nu nog nergens beschikbaar. Zwangeren hebben behoefte aan objectieve en realistische informatie over de keuzemogelijkheden in de geboortezorg.

>Wilt u de minister vragen om objectieve informatie voor zwangeren te maken over keuzemogelijkheden in de geboortezorg.

3. Onderzoek alternatieve mogelijkheden voor bekostiging

Er zijn ook andere manieren van bekostiging mogelijk waarbij zwangeren wel maximale keuzevrijheid hebben. In het buitenland kunnen vrouwen dankzij persoonsvolgende bekostiging zelf bepalen wie zorg verleent en waar hun kind geboren wordt. De minister heeft het RIVM gevraagd om bekostigingsmodellen van de geboortezorg die in het buitenland zijn ingevoerd te analyseren. Dit onderzoek zou in mei 2017 gereed zijn⁵. We hebben tot op heden nog geen onderzoeksresultaten gezien. We hopen dat de resultaten nog voor het AO op 22 juni naar de Kamer gestuurd worden.

>Wilt u de minister vragen hoe ze de ervaringen in het buitenland benut om de keuzevrijheid van zwangeren in Nederland optimaal te waarborgen en te beoordelen welk bekostigingsmodel daar het beste op aansluit.

We hopen dat u onze verbeterpunten wilt inbrengen in het AO Geboortezorg op 22 juni. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we uiteraard graag beschikbaar. We wensen u een goed debat!

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland

Anniek de Ruijter
Proefprocessenfonds Clara Wichmann

³ Citaat van een respondent in Peiling Ervaringen Geboortezorg, Patiëntenfederatie Nederland, september 2016

⁴ Filmpje 'Geboortezorg in beweging: perspectief voor de patiënt' beschikbaar via www.rijksoverheid.nl

⁵ Kamerbrief over Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake VSO Toezeggingen AO Zwangerschap en geboorte